

Sesión 9 LA EXPLICACIÓN DE LA EDAD MEDIA A TRAVÉS DE LA ARQUEOLOGÍA

Coordinadores/as: Gerard Cantoni i Gòmez, Xavier Gonzalo Arango

INTRODUCCIÓN A LA SESIÓN

Aquesta sessió va néixer amb l'objectiu d'establir un espai de debat entre joves investigadors de l'anomenada Arqueologia Medieval, és a dir, que s'ocupen de societats que van existir, aproximadament, entre els segles V-XV de la nostra era. Hem de ser conscients, però, que aquesta cissura historiogràfica es va prendre a partir de fets aïllats i, fins i tot, anecdòtics i que, per tant, no hem d'esperar trobar molts elements comuns entre una societat assentada a la Península Ibèrica al segle VI i una altra que ho feia al segle X o al XIV. Sovint, però, s'utilitza el terme medieval com si realment no hi hagués hagut cap mena de canvi social en tot aquest temps.

Això es pot extrapolar també, per què no, a altres elements, com al-Andalus. No podem esperar que, pel simple fet de ser societats islàmiques, no es produïssin, al sí de les societats andalusines, canvis en les dinàmiques socials tan o més importants que a les seves veïnes del nord. És, per tant, un error ontològic pensar que una societat pot mantenir les seves essències al llarg del temps sense donar més importància a la materialitat. Som arqueòlegs, treballem amb restes materials, no podem simplement relegar-les a un insignificant segon pla.

Tots els treballs que es van proposar en aquesta sessió tractaven sobre les diferents societats que van existir a la Península Ibèrica entre els anys 450-1500. Com hem apuntat abans, observarem que, tot i compartir un mateix macroespai geogràfic i una suposada època històrica, les diferents aportacions presenten una gran varietat, no només en qüestions metodològiques, sinó també en l'àmbit substantiu. Així, trobem estudis sobre societats andalusines de diverses cronologies, sobre el món funerari (visigòtic?) al nord peninsular, altres més centrats en aspectes defensius, o en qüestions metodològiques i tècniques, casos d'estudis territorials i exemples concrets d'excavacions extensives.

Com veiem, les temàtiques són prou àmplies com per tenir una visió suficientment general de

com serà l'Arqueologia Medieval futura a la Península Ibèrica. Les aportacions sobre aspectes metodològics funcionen com un fil conductor que permet vertebrar la resta de treballs, amb una atenció especial al tipus de relació que s'ha d'establir entre les qüestions estrictament arqueològiques i una de les fonts de què disposa l'Arqueologia Medieval respecte d'altres: els documents escrits.

Els estudis que es troben en aquesta sessió són, en la majoria de casos, fruit d'una recerca precària, sense un finançament que en Arqueologia és indispensable; per tant, molts són una primera aproximació a una temàtica que es desenvoluparà en un futur proper.

L'Arqueologia Medieval sempre ha estat la "germana pobre", davant la Clàssica o la Prehistòrica, però jornades com les que s'han dut a terme a les diferents trobades JIA i, especialment, aquest 2010, ens mostren que amb voluntat i possibilitats econòmiques l'Arqueologia Medieval, que ja té un present prometedor, pot esperar un futur brillant.